Lietas Nr. C15121814

Aizmugurisks spriedums
Latvijas Republikas vārdā

Jelgavā 2014.gada 19.jūnijā

Jelgavas tiesa

šādā sastāvā: tiesnese N.Paņkiva,

ar tiesas sēžu sekretāri A.Rimšāni,

2014.gada 5.jūnijā izskatīja atklātā tiesas sēdē civillietu maksātnespējīgās SIA /Nosaukums A/ prasību pret SIA /Nosaukums B/ un /pers. A/ par parāda piedziņu.

Aprakstošā daļa

Prasītāja maksātnespējīgā SIA /Nosaukums A/ administratore /pers. B/ iesniegusi tiesā prasības pieteikumu pret atbildētājiem SIA /Nosaukums B/ un /pers. A/ par parāda piedziņu, kurā lūdz piedzīt no /pers. A/, bet piedziņas neiespējamības gadījumā, no SIA /Nosaukums B/ par labu prasītājam pamatparādu EUR 2585,02, līgumsodu EUR 2585,02, likumiskos nokavējuma procentus EUR 1430,90 par laika periodu no 2008.gada 28.oktobra līdz 2014.gada 9.janvārim, un noteikt prasītāja tiesības līdz sprieduma izpildei (izsoles dienai) saņemt 9,5%.

Prasību motivē ar to, ka 2007.gada 12.decembrī starp prasītāju kā pārdevēju un SIA /Nosaukums B/ kā pircēju noslēgts pirkšanas – pārdošanas līgums Nr.4-1/458 (turpmāk – Līgums), saskaņā ar kuru pārdevējs apņēmās pārdot pircējam preces, bet pircējs apņēmās pirkt, saņemt un samaksāt par saņemtajām precēm saskaņā ar līguma noteikumiem. Līguma 3.1.punktā puses vienojās, ka samaksa par saņemto preci veicama 30 kalendāro dienu laikā no preces saņemšanas dienas.

Norāda, ka pārbaudot prasītāja grāmatvedības dokumentus, administratore konstatēja, ka SIA /Nosaukums B/ nav veicis samaksu par saņemto preci pēc pavadzīmēm: ADN 628434, ADN 629076, ADN 630604, ADN 630605, ADN 638400, kopsummā EUR 2585,02. Līdz ar to prasītājam ir tiesības prasīt samaksu par pārdotajām precēm un SIA /Nosaukums B/ ir pienākums veikt preču pavadzīmēs norādīto summu samaksu pilnā apmērā.

Norāda, ka 2006.gada 24.februārī starp prasītāju kā pārdevēju un SIA „DnB līzings", kā līzinga kompāniju tika noslēgts faktoringa līgums Nr.00045F, saskaņā ar kuru prasītājs nodod, bet SIA /Nosaukums C/ pieņem no prasītāja prasījuma tiesības pret pircēju saskaņā ar faktoringa līguma noteikumiem par nodotajām precēm vai sniegtajiem pakalpojumiem. Preču pavadzīmes SIA /Nosaukums C/ nav akceptējusi un faktorizējusi, kā arī nav veikusi faktoringa maksājumus prasītājam. Līdz ar to, prasījuma tiesības par prasības pieteikumā norādīto pr4eču pavadzīmju apmaksu joprojām pieder prasītājam.

Norāda, ka Pirkuma līguma 3.4.punktā prasītājs un SIA /Nosaukums B/ vienojās, ka par katru nokavēto samaksas dienu prasītājs ir tiesīgs pieprasīt līgumsodu 0,5% apmērā no kavētās samaksas summas. Līdz ar to SIA 'interjers A" ir pienākums veikt arī līgumsoda samaksu, kas uz prasības pieteikuma sastādīšanas dienu sastāda EUR 24 389,09. Tomēr ņemot vērā pamatparāda apmēru un samērīguma principu, prasītājs samazina piedzenamā līgumsoda apmēru līdz pamatparāda apmēram un lūdz piedzīt līgumsodu EUR 2585,01 apmērā.

Norāda, ka, ievērojot to, ka SIA /Nosaukums B/ ir pielaidusi saistību izpildes nokavējumu, jo SIA /Nosaukums B/ nav veikusi preču pavadzīmēs norādīto summu samaksu noteiktajos pavadzīmju apmaksas termiņos, SIA /Nosaukums B/ ir pienākums veikt likumisko nokavējuma procentu samaksu par laiku līdz saistību pilnīgai izpildei, kas uz prasības pieteikuma sastādīšanas dienu sastāda EUR 1430,90.

Norāda, ka Pirkuma līguma 3.8.punktā valdes loceklis /pers. A/ uzņēmās pienākumu atbildēt kā pats parādnieks, saskaņā ar līguma noteikumiem, gadījumā, ja SIA /Nosaukums B/ kavē vai neveic maksājumus par izsniegtajām precēm, kā arī gadījumos, ja SIA /Nosaukums B/ ar tiesas lēmumu ir atzīts par maksātnespējīgu. Tā kā galvenais parādnieks SIA 'Interjers A" nav veicis samaksu par saņemtajām precēm, /pers. A/ ir pienākums atbildēt kā pašam parādniekam par SIA /Nosaukums B/ no Pirkuma līguma izrietošajām

saistībām.

Norāda, ka 2013.gada 26.aprīlī prasītājs nosūtīja SIA /Nosaukums B/ pieprasījumu lūgumu sniegt informāciju par to, vai ir veikta samaksa par prasības pieteikumā norādītajām pavadzīmēm. Atbilde netika sniegta un parāda samaksa nav veikta. 2013.gada 16.augustā prasītājs nosūtīja /pers. A/ pretenziju, lūdzot veikt parāda samaksu. Atbildētājs uz minēto brīdinājumu atbildi nav sniedzis un parāda samaksu nav veicis.

Prasību pamato ar Civillikuma 1587.pantu, 1651.pantu, 1652.pantu, 1692.pantu, 1694.pantu, 1698.pantu, 1702.pantu, 1716.pantu, 1720.pantu, 1722.pantu, 1753.pantu, 1756.pantu, 1759.pantu, 1765.pantu, 1828.pantu, 2021.pantu.

2014.gada 7.februārī Jelgavas tiesā saņemts prasītāja pārstāves iesniegums par trūkumu novēršanu (lietas 42.lapa), kur cita starpā administratore norāda, ka prasītājam nav papildus dokumentu, ko iesniegt tiesai kā pierādījumu, ka nav iestājies prasījuma tiesību noilgums. Ievērojot to, ka prasītājai ir pasludināts maksātnespējas process, prasītājs uzskata, ka uz to nav attiecināms komerclikumā noteiktais prasījuma tiesību noilgums.

Prasītāja pārstāve uz tiesas sēdi neieradās. Par tiesas sēdes laiku un vietu paziņots Civilprocesa likumā noteiktajā kārtībā. No prasītāja pārstāves saņemts iesniegums (lietas 85.lapa), kurā lūdz izskatīt civillietu bez prasītāja pārstāvja klātbūtnes, un prasību uztur pilnā apmērā.

Tiesas sēdē atbildētāji nav ieradušies. No lietas materiāliem redzams, ka atbildētājiem par lietas izskatīšanas laiku un vietu paziņots Civilprocesa likuma 56.panta piektajā daļā noteiktajā kārtībā, nosūtot tiesas pavēsti ierakstītā sūtījumā (lietas 1., 2.lapa) uz atbildētāja /pers. A/ deklarēto dzīvesvietu un SIA /Nosaukums B/ juridisko adresi.

Ievērojot Civilprocesa likuma 56.^{1} pantā ietverto prezumpciju par tiesas dokumentu piegādi un izsniegšanu, uzskatāms, ka atbildētājiem tiesas dokumenti ir izsniegti.

Par neierašanās iemesliem atbildētāji tiesu rakstiski nav informējuši, lūgumus nav pieteikuši, rakstveida paskaidrojumus nav iesnieguši un iebildumus pret prasību nav cēluši. Tiesai nav zināmi atbildētāju neierašanās iemesli.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 156.pantu, tiesa nolēma izskatīt lietu bez prasītāja pārstāvja un atbildētāju klātbūtnes, jo nesaskatīja Civilprocesa likuma 209. un 210.pantā noteiktos lietas izskatīšanas atlikšanas pamatus.

Civilprocesa likuma 208.^{1} panta pirmā daļa nosaka, ka aizmugurisks spriedums ir spriedums, ko pirmās instances tiesa taisa lietā, kurā atbildētājs nav sniedzis paskaidrojumus par prasību un nav ieradies pēc tiesas aicinājuma, nepaziņojot neierašanās iemeslus.

Motīvu daļa

Novērtējot prasības pieteikumā norādītos apstākļus, kopsakarā ar lietā esošajiem rakstveida pierādījumiem, tiesa uzskata, ka prasība kā nepamatota ir noraidāma pilnīgi.

Ar lietā esošajiem materiāliem apstiprinās, ka 2007.gada 12.decembrī SIA „SIA /Nosaukums A/ (iepriekš firma līdz 12.05.2008. „SIA /Nosaukums D/) un SIA /Nosaukums B/ noslēdza Pirkšanas – pārdošanas līgumu Nr.4-1/458, saskaņā ar kuru prasītājs kā pārdevējs apņēmās pārdot SIA /Nosaukums B/ kā pircējam preces, bet pircējs apņēmās pirkt, saņemt un samaksāt par saņemtajām precēm saskaņā ar preču pavadzīmēm. Atbilstoši līguma noteikumiem (Līguma 3.1.punkts), pircējs samaksā pārdevējam par saņemto preci 30 kalendāro dienu laikā no preces saņemšanas dienas, samaksājot pavadzīmē norādīto summu ar pārskaitījumu uz pārdevēja norēķinu kontu. Līguma 3.8.punktā valdes loceklis /pers. A/ uzņēmās pienākumu atbildēt kā pats parādnieks, saskaņā ar līguma noteikumiem, gadījumā, ja SIA /Nosaukums B/ kavē vai neveic maksājumus par izsniegtajām precēm, kā arī gadījumos, ja SIA /Nosaukums B/ ar tiesas lēmumu ir atzīts par maksātnespējīgu.

Kā norādīts prasības pieteikumā, atbildētāji nav veikuši pilnīgu norēķinu par saņemtajām precēm saskaņā ar šādām preču pavadzīmēm: 2008.gada 28.augusta pavadzīme Nr.ADN 628434 par summu EUR 234,90 ar apmaksas datumu 2008.gada 27.oktobris; 2008.gada 29.augusta pavadzīme Nr.ADN 629076, par summu EUR 646,58 ar apmaksas datumu 2008.gada 28.oktobris; 2008.gada 3.septemra pavadzīme Nr.ADN 630604 par summu EUR 661,96 ar apmaksas datumu 2008.gada 2.novembris; 2008.gada 3.septembra pavadzīme Nr.ADN 630605 par summu EUR 3,61 ar apmaksas datumu 2008.gada 2.novembris; 2008.gada 25.septembra pavadzīme Nr.ADN 638400 par summu EUR 1037,96 ar apmaksas datumu 2008.gada 24.novembris (lietas 16.-20.lapa), kopsummā EUR 2585,02.

2013.gada 26.aprīlī prasītājs nosūtīja SIA /Nosaukums B/ pieprasījumu ar lūgumu sniegt informāciju par to, vai ir veikta samaksa par prasības pieteikumā norādītajām pavadzīmēm (lietas 13.lapa). 2013.gada 16.augustā prasītājs nosūtīja /pers. A/ pretenziju, lūdzot veikt parāda samaksu (lietas 30.lapa).

No pušu noslēgtā Līguma, kā arī no izrakstītajām pavadzīmēm izriet, ka 2008.gada 28.augusta pavadzīmes Nr.ADN 628434 par summu EUR 234,90 samaksas peināķums iestājies 2008.gada 27.oktobrī; 2008.gada 29.augusta pavadzīmes Nr.ADN 629076,

par summu EUR 646,58 samaksas pienākums iestājies 2008.gada 28.oktobrī; 2008.gada 3.septemra pavadzīmes Nr.ADN 630604 par summu EUR 661,96 samaksas pienākums iestājies 2008.gada 2.novembrī; 2008.gada 3.septembra pavadzīmes Nr.ADN 630605 par summu EUR 3,61 samaksas pienākums iestājies 2008.gada 2.novembrī; 2008.gada 25.septembra pavadzīmes Nr.ADN 638400 par summu EUR 1037,96 samaksas pienākums iestājies 2008.gada 24.novembrī.

Ņemot vērā prasītāja norādīto parāda izveidošanās periodu, pušu Līguma saturu un izrakstīto pavadzīmju saturu un prasītāja 2013.gada 26.aprīlī un 2013.gfada 16.augustā nosūtīto pretenziju saturu, parāda aprēķinā norādīto laika periodu, kad atbildētājiem iestājās uzņemtās saistības izpildes pienākums, tas ir parāda samaksas pienākums, tiesa secina, ka prasītājs apstiprinājis, ka atbildētājiem samaksa pēc pavadzīmēm bija jāveic vismaz līdz 2008.gada 24.novembrim.

Ar 2010.gada 1.janvārī spēkā stājušos Komerclikuma D daļu tika noteikts, ka no komercdarījuma izrietošie prasījumi noilgst triju gadu laikā, ja likumā nav noteikts cits noilguma termiņš. Ņemot vērā, ka Komerclikuma noteikumi attiecībā uz komercdarījumiem k ā *lex specialis* attiecināmi pret Civillikumā vispārīgi noteikto 10 gadu noilguma termiņu, tad komercdarījumiem piemērojami Komerclikuma noteikumi.

Prasītājs norādījis, ka prasītājam nav papildus dokumentu, ko iesniegt tiesai kā pierādījumu, ka nav iestājies prasījuma tiesību noilgums, un ievērojot to, ka prasītājam ir pasludināts maksātnespējas process, prasītājs uzskata, ka uz to nav attiecināms Komerclikumā noteiktais prasījuma tiesību noilgums. Tiesa uzskata par nepamatotu prasītāja norādi uz to, ka uz prasītāju nav attiecināms Komerclikumā noteiktais prasījuma tiesību noilgums, ievērojot to, ka prasītājam ir pasludināts maksātnespējas process, jo neviens normatīvais tiesību akts, tai skaitā gan Maksātnespējas likums un Komerclikums, nenosaka, ka ar maksātnespējas pasludināšanu juridiskajai personai, juridiskā persona zaudētu komersanta statusu un uz to nebūtu attiecināmi Komerclikumā ietvertās tiesību normas.

Komerclikuma D daļas 388.pantā noteikts, ka komercdarījumi ir komersanta tiesiskie darījumi, kas saistīti ar komercdarbību.

Savukārt Komerclikuma D daļas 389.pantā noteikts, ka, ja darījums ir komercdarījums tikai vienam no darījuma dalībniekiem, šā likuma noteikumi par komercdarījumiem ir vienlīdz piemērojami arī pārējiem darījuma dalībniekiem, ciktāl normatīvajos aktos patērētāju tiesību aizsardzības jomā vai citos likumos nav noteikts citādi.

Ievērojot minētās tiesību normas, lietas izskatīšanas gaitā konstatētos faktus, tiesa atzīst, ka vispirms vērtējamas prasītāja prasījuma tiesības atbilstoši Komerclikuma normām, kas nosaka, kādā kārtībā komercdarījumu dalībnieki var aizsargāt savas aizskartās tiesības un ar likumu aizsargātās intereses, tajā skaitā tiesību normas, kas nosaka prasības noilgumu.

Saskaņā ar Komerclikuma D daļas 406.pantu, no komercdarījuma izrietošie prasījumi noilgst triju gadu laikā, ja likumā nav noteikts cits noilguma termiņš. Minētā likuma Pārejas noteikumu 16.pants nosaka, ka, ja šā likuma D daļas spēkā stāšanās dienā Civillikumā vai citā likumā noteiktais noilguma termiņš nav notecējis, bet šā likuma D daļa nosaka īsāku noilguma termiņu, piemērojams šā likuma D daļā noteiktais noilguma termiņš, kurš skaitāms no 2010.gada 1.janvāra. Ja pēc šāda aprēķina noilguma termiņš iznāk garāks par līdzšinējo noilguma termiņu, noilguma termiņā izbeidzas tajā dienā, kad tas būtu notecējis saskaņā ar Civillikumu vai citu normatīvo aktu.

No minētā secināms, ka noilguma termiņš no komercdarījuma izrietošajiem prasījumiem, kuri slēgti, piemēram, līdz 2010.gadam var iestāties 2013.gada 1.janvārī, jo normatīvajos aktos patērētāju tiesību aizsardzības jomā vai citos likumos nav noteikts citādi.

Saskaņā ar Civillikuma 1896.pantu noilgums sāk tecēt ar to dienu, kurā prasījums ir tā nodibināts, ka pret parādnieku, kas nav izpildījis savu pienākumu, nekavējoties var celt prasību, kaut arī tomēr vēl nebūtu ne parādnieks liedzies izpildīt, ne arī kreditors viņam to atgādinājis. Saskaņā ar to noilguma tecējuma iesākumam vajadzīgs: nosacītiem prasījumiem – lai nosacījums jau būtu noskaidrojies, bet terminētiem prasījumiem - lai termiņš jau būtu notecējis [...].

Komerclikumā noteiktā prasības celšanas noilguma apturēšanai vai pārtraukšanai pierādījumi līdz lietas izskatīšanai netika iesniegti, neskatoties uz to, ka tiesa prasītāju informējusi, ka šādi pierādījumi lietā nav iesniegti, uz ko arī saņemta prasītāja atbilde, ka prasītājam šādu pierādījumu nav. Lietā prasītājs nav iesniedzis nevienu pierādījumu apstāklim, lai, atbilstoši Civillikuma 1905.pantam, varētu uzskatīt, ka noilgums būtu apturēts vai pastāv noilguma pārtraukums. Kā arī tiesa nekonstatēja, ka laika periodā no 2008.gada 23.septembra līdz 2013.gada janvārim prasītājs būtu vērsies tiesā par saistību izpildi Civilprocesa likuma $50.^1$ un 66. nodaļas kārtībā. Tiesas ieskatā prasītāja vēršanās pie atbildētājiem ar pretenzijām pēc 2013.gada 1.janvāra, nevar tikt atzīti par tādiem apstākļiem, kas pārtrauktu noilguma tecējumu.

Civillikuma 1893.pants noteic, ka saistību tiesības izbeidzas, ja tiesīgā persona tās pienācīgi neizlieto likuma noteiktā noilguma termiņā. Savukārt Civillikuma 1910.pants nosaka, ka ar noilguma termiņa notecējumu izbeidzas nevien prasības tiesība, bet arī pati saistību tiesība. Tādēļ noilgušu prasījumu nevar izlietot arī kā ierunu, piemēram, ieskaitam.

Civillikuma 1.pants nosaka, ka tiesības izlietojamas un pienākumi pildāmi pēc labas ticības. Civillikuma 1.pantā norādītais labas ticības princips nozīmē, ka katram civiltiesiskās saistības dalībniekam savas subjektīvās tiesības jāīsteno un subjektīvie pienākumi jāpilda, ņemot vērā pretējās puses intereses.

Tiesību doktrīnā norādīts, ka noilguma institūts civiltiesībās veidots ar mērķi novērst nenoteiktību mantiskajās attiecībās, radīt skaidrību tad, ja kāda persona ilgstoši neīsteno tiesības vai neprasa novērst iespējamo strīdu par tām. [...] Nebūtu saprātīgi pieļaut, ka iespējamais parādnieks uz mūžīgiem laikiem atrodas zem parāda atprasīšanas vai vismaz tiesāšanās Damokla zobena un nevar plānot savu darbību, izslēdzot šādus draudus (*sk. Torgāns K., Saistību tiesības. I daļa. Mācību grāmata. – Rīga: Tiesu namu aģentūra, 2006, 276.lpp.*).

Tāpat tiesību doktrīnā norādīts, ka gadījumos, kad kāds no saistības dalībniekiem uzskata, ka viņa tiesības ir aizskartas, viņam ir tiesības celt prasību tiesā par tiesību atzīšanu vai aizskāruma seku novēršanu (lietas atdošanu, zaudējumu atlīdzību, līgumsoda

samaksu). Ja lietas izskatīšanas gaitā tiesa konstatē, ka ir iestājies civiltiesību normās noteiktais noilgums, tā savā spriedumā norāda uz prasības noilgumu. [...] To, vai iestājies noilgums, tiesa vērtē, tikai lietu izskatot pēc būtības, kurā pārbauda arī jautājumus par noilguma apturēšanu vai pārtraukšanu (*sk. Torgāns K., Saistību tiesības. I daļa. Mācību grāmata. – Rīga: Tiesu namu aģentūra, 2006, 278.lpp.*). Nevienam nav pienākums izpildīt saistību pat tad, ja ir neapšaubāmi pierādījumi par tās rašanos, apmēru, izpildes veidu, jo kreditors nav rīkojies likumā noteiktajā termiņā (*sk. Torgāns K., Saistību tiesības. I daļa. Mācību grāmata. – Rīga: Tiesu namu aģentūra, 2006, 283.-284.lpp.*).

Tiesa atzīst, ka nav attaisnojama atbildētāju rīcība ilgstoši neveikt parāda samaksu, tomēr prasības tiesības realizācija iespējama tikai stingri un atbilstoši likumā noteiktajām prasībām, tādējādi atzīstams, ka prasītājam ir zudušas prasības tiesības pret atbildētājiem.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 8.un 97.panta prasībām tiesa lietas apstākļus noskaidro pēc tiesas sēdē pārbaudītiem pierādījumiem un novērtē pierādījumus pēc savas iekšējās pārliecības, kas pamatota uz tiesas sēdē vispusīgi, pilnīgi un objektīvi pārbaudītiem pierādījumiem. Minētās tiesību normas nepiešķir tiesai tiesības nepārbaudīt un nevērtēt lietā esošos pierādījumus. Turklāt, tiesa pievienojas tiesību doktrīnā norādītajai atziņai, ka fakta neapstrīdēšana atbrīvo pusi no fakta pierādīšanas, bet nepadara šo faktu par nodibinātu (*sk. Civilprocesa likuma komentāri. Trešais papildinātais izdevums. Autoru kolektīvs. Prof. K.Torgāna vispārīgā zinātniskā redakcijā. – Rīga: Tiesu namu aģentūra, 2006, 182.lpp.*).

Tiesību doktrīnā sniegta atziņa, ka neapšaubāmi, tiesai vispirms jāpārbauda prasītāja tiesības aizskāruma esamība. Šo jautājumu noskaidrošana nav atkarīga no atbildētāja celtajiem iebildumiem pret prasību (*sk. Līcis A., Prasības tiesvedība un pierādījumi. Prof. K.Torgāna zinātniskajā redakcijā. Mācību līdzeklis tiesību zinātņu studentiem. – Rīga: Tiesu namu aģentūra, 2003, 26.lpp.*). Atbilstoši Civilprocesa likuma 93.panta pirmajā daļā noteiktajam, pierādīšanas pienākums (lat. *onus probandi* – pierādījumu nasta) vispirms gulstas uz prasītāju, kurš griežas tiesā ar lūgumu aizsargāt aizskartās tiesības (*sk. Līcis A., Prasības tiesvedība un pierādījumi. Prof. K.Torgāna zinātniskajā redakcijā. Mācību līdzeklis tiesību zinātņu studentiem. – Rīga: Tiesu namu aģentūra, 2003, 72.lpp.*).

Kā tiesību doktrīnā atzīmēja profesors Vladimirs Bukovskis, tad jautājumā par patiesības noskaidrošanu tiesa nekādā ziņā nav vienaldzīga skatītāja, kas pasīvi uztver to, ko puses ceļ tai priekšā, un pie tam tādā apgaismojumā, kādu piešķir apstākļiem viena vai otra puse. Gluži otrādi, lai gan pierādījumus iesniedz vai uz tiem atsaucas katra no pusēm, tiesai tomēr jāraugās uz tiem kritiski, jānoskaidro to objektīvā vērtība un jācenšas noskaidrot patiesos, faktiskos apstākļus, kam galarezultātā jānoved pie patiesības (*sk. Bukovskis V., Civīlprocesa mācības grāmata. – Rīga: Autora izdevums, 1933, 332.-332.lpp*.). Turklāt, tiesību doktrīnā norādīts, ka likumu neaizrādīšana un pat nepareiza aizrādīšana neatņem prasītājam iespēju panākt taisnīgu tiesas aizsardzību, vēl jo vairāk tādēļ, ka *jura novit curia* – tiesai pašai jāzin likumi un jāpiemēro tie ne tikai pēc likuma burta, bet arī pēc likuma gara (*sk. V.Bukovskis, Civīlprocesa mācību grāmata.,- Rīga, Autora izdevums, 1933, 305.lpp.*). Tikai pēc faktisko apstākļu (t.i. pamatotības – aut.piez.) noskaidrošanas tiesa var un viņas pienākums ir apsvērt jautājumu par atbilstošu likumu piemērošanu faktiskajiem apstākļiem (*sk. V.Bukovskis, Civīlprocesa mācību grāmata.,- Rīga, Autora izdevums, 1933, 428.-429.lpp.*).

Latvijas Republikas Satversmes 92.pants nosaka, ka ikvienai personai ir tiesības uz taisnīgu tiesu, arī likuma „Par tiesu varu" 3.panta otrajā daļā garantētas personas tiesības uz lietas izskatīšanu, ievērojot visas taisnīguma prasības. Tādējādi taisnīgums atzīstams par vienu no svarīgākajiem tiesvedības principiem (*sk. Civilprocesa likuma komentāri. Trešais papildinātais izdevums. Autoru kolektīvs. Prof. K.Torgāna vispārīgā zinātniskā redakcijā. – Rīga: Tiesu namu aģentūra, 2006, 176.lpp.*).

Kā norādīts Augstākās tiesas Senāta 2010.gada 21.aprīļa spriedumā (lieta Nr.SKC-100/2010), ja, izskatot lietu pēc būtības, tiesa konstatē, ka ir iestājies civiltiesību normās noteiktais noilgums, tad tai jāpārbauda vienīgi jautājumus par noilguma apturēšanu vai pārtraukšanu, bet nav jāskaidro faktiskie apstākļi un jāvērtē pierādījumi, jo noilgums ir patstāvīgs pamats prasības noraidīšanai. Ievērojot minēto, kā arī to, ka prasītājs pie atbildētājiem ar pretenzijām vērsies tikai 2013.gada 26.aprīlī un 2013.gada 16.augustā, un prasītājs pret atbildētājiem par saistību izpildi tiesā vērsies tikai 2014.gada 7.februārī, tiesa secina, ka prasījumam ir iestājies noilgums un iepriekš norādītais secinājums ir pietiekams patstāvīgs pamats prasības noraidīšanai, tādējādi spriedumā netiek dots vērtējums prasībā norādītajiem apstākļiem un netiek vērtēti citi iesniegtie pierādījumi.

Ņemot vērā to, ka prasība noraidāma, tad atbildētājiem nerodas pienākums atlīdzināt prasītājam tiesāšanās izdevumus (Civilprocesa likuma 44.pants), kā arī ievērojot to, ka prasītājs no tiesas izdevumu samaksas atbrīvots ar likumu (Civilprocesa likuma 43.panta pirmās daļas 10.punkts), tad no prasītāja nav piedzenami nesamaksātie tiesas izdevumi (Civilprocesa likuma 42.pants).

Rezolutīvā daļa

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 8.pantu un 97.pantu, tiesa

nosprieda

noraidīt pilnīgi SIA /Nosaukums A/, vienotais reģistrācijas numurs /reģistrācijas numurs/, prasību pret SIA /Nosaukums B/, vienotais reģistrācijas numurs /reģistrācijas numurs/, un /pers. A/, personas kods /personas kods/, par parāda piedziņu.

Prasītājs spriedumu var pārsūdzēt 20 dienu laikā Zemgales apgabaltiesā, iesniedzot apelācijas sūdzību Jelgavas tiesā.

Atbildētājs 20 dienu laikā no aizmuguriska sprieduma nosūtīšanas dienas ir tiesīgs iesniegt Jelgavas tiesā pieteikumu par tiesvedības atjaunošanu un lietas izskatīšanu no jauna.

Tiesnese N.Paŋkiva